

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai
Mortos g. 14, LT-03219 Vilnius
el. paštas: rrt@rrt.lt

2024-07-17
Nr. 1400-1038

DĖL RADIJO RYŠIO PLĖTROS 1427–1518 MHz RADIJO DAŽNIŲ JUOSTOJE PLANO PROJEKTO

UAB „Bitė Lietuva“ teikia savo poziciją dėl Radijo ryšio plėtros 1427–1518 MHz radijo dažnių juostoje plano projekto (toliau – „Projektas“).

Pritariame Projekte išdėstyti nuostatai, kad numatoma suteikti 3 leidimus po 20 MHz (1432-1452 MHz, 1452-1472 MHz ir 1492-1512 MHz).

Projekto 9 punkte numatyta, kad teisė naudoti radijo dažnius bus suteikta iki 2042-10-31. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nėra aišku, kada tiksliai vyks šių radijo dažnių aukcionas, manome, kad racionaliau Projekte būtų numatyti ne konkrečią leidimų galiojimo pabaigos datą, o terminą metais, kurį leidimas galios po aukciono įvykdymo.

Projekto 23.3 punkte numatyta, kad leidimo turėtojai ne vėliau kaip iki 2030-12-31 privalo įdiegti antžemines sistemas, sparčiuoju plačiajuosčiu ryšiu aprėpiančias visas Lietuvos teritorijoje esančias gyvenamąsias vietas. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Projekte nurodyti radijo dažniai savo esme yra pagalbinio pobūdžio (tik duomenų atsisiuntimui, *angl. downlink*, bet ne duomenų išsiuntimui, *angl. uplink*) ir jais negalima suteikti pilnaverčių paslaugų vartotojams kartu nenaudojant kitų radijo dažnių. Paprastai šis radijo dažnis naudojamas kaip pagalbinis, tose vietose, kur tinklo tankis nėra didelis. Atsižvelgiant į tai, manome, kad nėra racionalu vien šiuo radijo dažniu padengti visas gyvenamąsias vietas. Pagrindiniai radijo dažniai, kurie bus naudojami įgyvendinant šį reikalavimą bus iš 700 MHz ir 3500 MHz radijo dažnių juostų. Atitinkami reikalavimai jau yra numatyti ir šių radijo dažnių plėtros planuose. Pvz. Radijo ryšio plėtros 3400-3800 MHz radijo dažnių juostoje plano 29 punkte yra numatyta, kad leidimų turėtojai turi užtikrinti, kad antžeminės sistemos ne vėliau kaip 2025-12-31 aprėptų visus Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namų ūkius sudarant galimybę prisijungti prie centrinės stoties, kurios vieno sektoriaus gaunamojo (*angl. downlink*) ryšio sparta yra ne mažesnė kaip 100 Mb/s, o 28.4 punkte numatyta, kad leidimo turėtojas ne vėliau kaip iki 2030-12-31 turi įdiegti 5G arba vėlesnės kartos technologijos ryšiui tinkamą antžeminę

sistemą, aprėpiančią visų Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių miestų, miestelių ir kompaktiškai užstatytas teritorijas.

Suprantame, kad Ryšių reguliavimo tarnyba turi atsižvelgti į įvairius faktorius, nustatydamą minimalius plėtros reikalavimus, vienas tokių faktorių yra radijo dažnių naudojimo efektyvumas. Vis dėlto, manome, kad pagrindinis kriterijus, kuris turėtų lemti nustatomus įpareigojimus yra vartotojo gaunamų paslaugų parametrai bei jų kokybė. Dėl šios priežasties, jei tam tikroje vietovėje tą pačią paslaugos kokybę galima pasiekti su kitais radijo dažniais ar jų kombinacija ir tai yra ekonomiškai efektyviau (dėl mažesnio radijo siųstuvų skaičiaus, sunaudojamos elektros kiekio ir pan.), tai operatoriai neturėtų būti verčiami tai pačiai paslaugos kokybei pasiekti naudoti tik tam tikrus radijo dažnius.

Dėl šios priežasties siūlome atsisakyti minimalių plėtros reikalavimų, nurodytų Projekto 23.3 punkte arba papildyti šį punktą, numatant, kad šie reikalavimai gali būtų įgyvendinti naudojant ir kitus radijo dažnius.

Be to šiems radijo dažniams panaudoti reikalinga įsigyti papildomą radijo įrangą (standartinė antena jo nepalaiko), todėl dengti dideles teritorijas vien 1500 MHz radijo dažniu ekonomiškai būtų neefektyvu.

Projekto 13 punkte numatyta, kad leidimų turėtojai, esant prašymui iš kito (-ų) radijo dažnių (kanalų) naudotojo (-ų), privalo užtikrinti pasidalijamąjį naudojimąsi su kitais asmenimis, pageidaujanciais naudoti šiuos radijo dažnius. Vertindami šią nuostatą, mes suprantame, kad prašymą pasidalijamajam naudojimuisi gali pateikti tik asmuo, kuris pats jau naudojasi radijo dažniais, t.y. asmuo nesinaudojantis kitais radijo dažniais negali tokio prašymo pateikti („esant prašymui iš kito radijo dažnių (kanalų) naudotojo“). Tokia nuostata būtų logiška, nes atsižvelgiant į 1500 MHz radijo dažnių pagalbinį pobūdį, pilnaverčių paslaugų vien šiais dažniai teikti neįmanoma, todėl pasidalijamasis naudojimas su asmenimis, nesinaudojančiais kitais radijo dažniais būtų netikslingas. Šiuo metu detalių pasidalijamojo naudojimosi radijo dažniais reikalavimų nėra nustatyta, todėl darome prielaidą, kad tai yra komercinių derybų bei susitarimo klausimas tarp leidimo turėtojo ir prašymą pateikusio kito radijo dažnio naudotojo.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas technologijoms

Mindaugas Rauba